

Projekt

z dnia 16 marca 2026 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA ŻAGAŃ**

z dnia ..... 2026 r.

w sprawie: określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi sąsiedzkie, częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, trybu ich pobierania, wymiaru oraz zakresu usług sąsiedzkich, jak również sposobu rozliczania wykonania tych usług

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.) w zw. z art. 17 ust. 1 pkt 11, ust. 2 pkt 2a, art. 50 ust. 1a, ust. 3a, ust. 3b, ust. 4a, ust. 4b, ust. 6, ust. 6a, ust. 6b oraz art. 96 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Określa się szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi sąsiedzkie, częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, trybu ich pobierania, wymiaru oraz zakresu usług sąsiedzkich, jak również sposobu rozliczania wykonania tych usług, które stanowią załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Żagań.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego.

Przewodniczący Rady Miasta
Żagań

Krzysztof Sieńko

Szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi sąsiedzkie, częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, trybu ich pobierania, wymiaru oraz zakresu usług sąsiedzkich, jak również sposobu rozliczania wykonania tych usług

§ 1

1. Usługi sąsiedzkie na terenie Gminy Żagań o statusie miejskim organizuje i realizuje – Centrum Usług Społecznych w Żaganiu, zwane dalej także organizatorem.
2. Z usług sąsiedzkich może skorzystać osoba samotna, na którą nie jest pobierane świadczenie pielęgnacyjne lub opiekuńcze w ramach świadczeń rodzinnych, a która to z powodu wieku, choroby lub innych powodów wymaga wsparcia innych osób, a jest jej pozbawiona.
3. Usługi sąsiedzkie mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy jej zapewnić.
4. Usługi sąsiedzkie są świadczone w miejscu zamieszkania osoby, o której mowa w ust. 2 i 3.
5. Usługi sąsiedzkie przyznaje się na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego, jak również z urzędu za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.
6. Usługi sąsiedzkie przyznaje się po ustaleniu, że zachodzą przesłanki do udzielenia pomocy określone w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, poprzedzone wywiadem środowiskowym.
7. Usługi sąsiedzkie przyznaje się w wymiarze nieprzekraczającym 40 godzin miesięcznie.
8. Realizacja usług sąsiedzkich w środowiskach odbywać się będzie pod nadzorem Centrum Usług Społecznych w Żaganiu.

§ 2

1. Usługi sąsiedzkie obejmują:
  - 1) pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych,
  - 2) podstawową opiekę higieniczno-pielęgnacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji,
  - 3) w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.
2. Szczegółowy zakres usług sąsiedzkich będzie każdorazowo określony odpowiednio w decyzji o przyznaniu usług sąsiedzkich oraz w umowie z osobą wykonującą usługi sąsiedzkie.
3. Wymiar i zakres przyznawanych usług sąsiedzkich uzależniony jest od stanu zdrowia, sytuacji rodzinnej i materialnej osoby zainteresowanej, ustalonej przez pracownika socjalnego podczas wywiadu środowiskowego, o którym mowa w § 1 ust. 6, a także od możliwości zabezpieczenia usług przez Centrum Usług Społecznych w Żaganiu.
4. Pomoc w formie usług sąsiedzkich może zostać ograniczona lub wstrzymana w przypadku notorycznego naruszania zasad współżycia społecznego przez osobę korzystającą z usług lub inne osoby przebywające w miejscu wykonywania usług, a w szczególności:

- 1) w przypadku nadużywania alkoholu przez osobę korzystającą z usług lub inne osoby przebywające w miejscu wykonywania usług,
- 2) w przypadku agresywnej postawy lub obraźliwego zachowania wobec osoby wykonującej usługi,
- 3) w przypadku powtarzających się trudności w wykonywaniu usługi (przykładowo – trudności w wejściu do mieszkania osoby korzystającej z usług), niezawinionych przez osobę wykonującą usługi.

§ 3

1. Osobą wykonującą usługi sąsiedzkie może być osoba, która:

- 1) jest pełnoletnia,
- 2) nie jest członkiem rodziny osoby, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie,
- 3) nie jest oddzielnie zamieszkującym współmałżonkiem, wstępnym ani zstępnym osoby, na rzecz której świadczone są usługi sąsiedzkie,
- 4) złożyła organizatorowi usług sąsiedzkich oświadczenie o zdolności pod względem psychofizycznym do świadczenia takich usług,
- 5) zamieszkuje w najbliższej okolicy osoby, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie,
- 6) ukończyła szkolenie z zakresu udzielenia pierwszej pomocy,
- 7) została zaakceptowana przez osobę, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie,
- 8) została zaakceptowana przez organizatora usług sąsiedzkich.

2. W przypadku braku szkolenia, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt. 6, organizacja szkolenia należy do organizatora usług sąsiedzkich.

§ 4

1. Koszt jednej godziny usługi sąsiedzkiej, określa się na poziomie minimalnej stawki godzinowej w danym roku kalendarzowym ustalonej w drodze Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej.
2. W przypadku gdy dochód osoby samotnej lub samotnie gospodarującej nie przekracza kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, usługi sąsiedzkie świadczone są nieodpłatnie.
3. Poziom odpłatności za usługi sąsiedzkie określa poniższa tabela:

Kwota dochodu wg. ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2) w %	% odpłatności osoby samotnie gospodarującej	% odpłatności osoby w rodzinie
Do 100%	Nieodpłatnie	Nieodpłatnie
powyżej 100-150	5%	10%
powyżej 150-200	10%	20%
powyżej 200-250	20%	30%
powyżej 250-300	25%	40%
powyżej 300-350	30%	60%
powyżej 350-400	35%	80%
powyżej 400-450	50%	100%
powyżej 450-500	80%	100%
powyżej 500	100%	100%

4. Opłaty za wykonywanie usługi sąsiedzkie naliczane są po zakończeniu miesiąca, w którym usługi były wykonywane.

5. Podstawą wyliczenia opłaty za usługi sąsiedzkie jest karta rozliczeniowa osoby wykonującej usługi potwierdzająca dni, godziny i wymiar czasowy wykonanych usług sąsiedzkich w danym miesiącu kalendarzowym, podpisana przez osobę korzystającą z usług albo jej przedstawiciela ustawowego. Karta rozliczeniowa przedkładana jest organizatorowi w terminie do 5 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym usługi zostały wykonane.
6. Odpłatności za świadczone usługi wnosi się na konto wskazane w decyzji o przyznaniu usług sąsiedzkich lub w kasie Centrum Usług Społecznych w Żaganiu, z dołu, w terminie do każdego 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym świadczone były usługi sąsiedzkie.
7. W przypadku braku zapłaty opłaty za wykonane usługi sąsiedzkie, opłata będzie dochodzona na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

§ 5

1. Osoba uprawniona, na jej wniosek albo na wniosek jej przedstawiciela ustawowego lub też na wniosek pracownika socjalnego, może być częściowo lub całkowicie zwolniona z ponoszenia odpłatności za usługi sąsiedzkie.
2. Całkowite zwolnienie z odpłatności możliwe jest w przypadku gdy:
  - 1) po uregulowaniu wydatków związanych z leczeniem, rehabilitacją, opłatami mieszkaniowymi, opłatami z tytułu usług opiekuńczych, zapewnieniem dodatkowej opieki, świadczeniobiorcy na utrzymanie pozostanie kwota, która jest równa lub niższa od kryterium dochodowego dla osoby samotnie gospodarującej albo na osobę w rodzinie,
  - 2) nie ma możliwości wyegzekwowania odpłatności z uwagi na zmiany chorobowe wieku podeszłego,
  - 3) osoba zobowiązana ponosi odpłatności za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej, ośrodku wsparcia, placówce opiekuńczo-wychowawczej, placówce leczniczo-rehabilitacyjnej, placówce leczniczo-opiekuńczej lub rodzinie zastępczej.
3. Częściowe zwolnienie z odpłatności możliwe jest w przypadku gdy:
  - 1) zachodzi konieczności ponoszenia stałych, niezbędnych i uzasadnionych wydatków, których wysokość zagraża egzystencji świadczeniobiorcy, związanych z potrzebami mieszkaniowymi, przewlekłym leczeniem, w tym z koniecznością rehabilitacji, zakupem lekarstw, artykułów higienicznych, pielęgnacyjnych, stosowaniem zalecanej specjalistycznej diety, etc.
  - 2) świadczeniobiorca poniósł istotną stratę materialną wskutek klęski żywiołowej, ekologicznej lub innych zdarzeń losowych,
  - 3) zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek ze względu na niepełnosprawność świadczeniobiorcy.
4. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 przyznawane jest każdorazowo na okres do 6 miesięcy.
5. Nie pobiera się opłat za usługi sąsiedzkie wykonywane w miesiącu, w którym nastąpił zgon osoby samotnej, korzystającej z usług sąsiedzkich.

UZASADNIENIE

Uzasadnienie Ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1693), z dniem 1 listopada 2023 r., przyznano gminom możliwość organizowania usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich. Zgodnie z art. 50 ust. 6a ustawy o pomocy społecznej, w przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich rada gminy w uchwale określa szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi sąsiedzkie, częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, trybu ich pobierania, wymiaru oraz zakresu usług sąsiedzkich, jak również sposobu rozliczania wykonywania tych usług.

Powyższa pomoc w formie usług sąsiedzkich zaspokoi niezbędne potrzeby życiowe zapewniając zainteresowanym prawidłowe i jak najdłuższe funkcjonowanie w środowisku zamieszkania, a to dzięki oferowanym usługom opóźnia okres umieszczenia osób zależnych w placówkach całodobowych.

Ze względu na powyższe zasadne jest podjęcie niniejszej uchwały.